

ALS GEEST EN HAND NIET SAMENGAAN,
ONTSTAAT ER GEEN KUNST

LEONARDO DA VINCI

JAARVERSLAG 2019
MUZIEK & KUNSTWIJS
BERKELLAND

*ALS GEEST EN HAND NIET SAMENGAAN,
ONTSTAAT ER GEEN KUNST*

LEONARDO DA VINCI

Inhoudsopgave

Jaarverslag
2019

Voorwoord van onze voorzitter

Voorwoord door Rikky

Rikky Dekker

STICHTING MUZIEK & KUNSTWIJS

HOOFDSTUK 1 ORGANISATIESTRUCTUUR EN BETROKKENEN

1.1 Algemene inleiding

De Stichting Muziek & KunstWijs, is de afgelopen jaren uitgegroeid tot dé cultuurpartner voor educatie en participatie in Berkelland. De Stichting heeft de afgelopen jaren een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Zij coördineert en bemiddelt, organiseert en stimuleert cultuur educatieve workshops en lessenseries, activiteiten en evenementen voor alle basisscholen in de gemeente Berkelland.

Ook bereiken we speciale doelgroepen buiten school, zoals nieuwkomers, senioren en mensen met een beperking. Muziek & KunstWijs ondersteunt en werkt op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau samen met instellingen, (amateur-muziek)verenigingen en zelfstandigen die zich in beleid en uitvoering bezighouden met muziek, kunst en cultuur.

De stichting werkt -zonder winstoogmerk- in opdracht van de gemeente en schoolbesturen in Berkelland. De rol van de stichting als culturele spil in Berkelland is inmiddels verankerd in de Berkellandse samenleving.

1.2 Bestuur en stuurgroep

2019 is een jaar van transitie geweest. Door uitbreiding van taken in 2018 was het noodzakelijk om het bestuur met minimaal 1 bestuurslid uit te breiden. Dat is gelukt en per 1 januari 2019 heeft de stichting een nieuw bestuur bestaande uit:

Mw. Rikky Dekkers, voorzitter

Mw. Ingrid ten Hoopen, penningmeester

Dhr. Erwin Boonk, secretaris

De stuurgroep bestond ook in 2019 uit Dhr. Co van Schaik, Mw. Annet Wensink en Mw. Ineke Neerhof. Zij vertegenwoordigen de scholen/kernen en de denominaties.

1.3 coördinatorenteam

De algemene coördinatie was in 2019 voor een deel in handen van Rita Rikhof, die in mei 2019 aangaf met vervroegd pensioen te willen gaan. Vanaf mei 2019 heeft Rita Rikhof haar taken overgedragen aan de coördinatoren Elise Velthuis, Mirjan Koldewey en Joske Elsinghorst. In 2019 heeft de Stichting een start gemaakt met het ontwikkelen van een nieuwe organisatie structuur om te zorgen voor meer spreiding van de taken en verantwoordelijkheden. In december 2019 werd bekend dat Nathalie Olde Hartmann als kwartiermaker vanaf 1-1-2020 aan het coördinatorenteam kon worden toegevoegd.

1.4 Docententeam en workshopleiders

Voor de uitvoering van het muziekprogramma AMV+ werken we met een vast team van 11 professionele muziekdocenten. Zij geven allen 17 en soms 18 AMV+ muzieklessen in de groepen 1 t/m 5/6 op alle scholen voor primair onderwijs. De docenten die in de groepen 5/6 t/m 8 voor de uitvoering van het programma Muziek van de Toekomst (4 docenten) worden ingezet hebben jarenlange ervaring met het geven van lessen digitaal componeren, rap, trash percussie en hip hop.

Voor de uitvoering van AMV+ Extra, een vrij aanbod muziekactiviteiten en workshops, zijn naast de vaste muziekdocenten ook uitvoerders beschikbaar van het flexibele docententeam. Het Segnocollectief (het collectief van professionele muziekdocenten in de gemeente Berkelland) is betrokken bij de uitvoering Muziek Markten. Zij hebben allemaal een instrumentale muziekstudie afgerond op het conservatorium. Er wordt bij de uitvoering waar mogelijk ook samengewerkt met de amateurmusici van de plaatselijke muziekverenigingen om de lokale binding te versterken.

Onder de noemer Bureau KunstWijs werkt de stichting als bemiddelaar, adviseur en makelaar voor de scholen op basis van vraag en aanbod. Lokale, regionale, provinciale en landelijke professionele aanbieders en gezelschappen worden voor de uitvoering gevraagd. In alle gevallen staat deskundigheid en betrouwbaarheid centraal. We beschikken over een groot netwerk van professionals in de kunstensector.

In het naschools aanbod en alle activiteiten in het sociaal domein gelden dezelfde uitgangspunten. Aanbieders worden ingezet vanuit Muziek & KunstWijs als we hun vakinhoudelijke en pedagogische kwaliteiten goed in beeld hebben gebracht.

Van belang is te vermelden, dat we bijna alleen werken met kunstenaars/docenten/aanbieders uit onze regio. Bij voorkeur uit Berkelland, maar anders uit de Achterhoek of Twente.

Betaling vindt plaats op ZZP-basis en vooraf wordt het tarief met de aanbieder besproken. Alle lesactiviteiten die uitgevoerd worden aan deelnemers onder de 21 jaar zijn vrijgesteld van BTW. Alle coördinatie-activiteiten en activiteiten voor inwoners boven de 21 jaar zijn wel belast met 21% BTW

1.5 Vrijwilligers

Bij de uitvoering van de theatrale rondleiding “Het Kunstkasteel” bij Kasteel Ruurlo die vorig jaar is ontwikkeld door Theater de Nieuwe Koning ism Muziek & KunstWijs heeft Muziek & KunstWijs zelf een groep van 8 vrijwilligers gevormd en ingezet.

Dit jaar had de KunstKring Ruurlo met het project Kunst in de Kinderschoenen het thema Rembrandt, de voorbereidende les is gemaakt door Mirjan Koldewey vanuit Muziek & KunstWijs. Deze les wordt jaarlijks voorafgaand aan het project van de Kunstkring door de leerkrachten op school gegeven. De uitvoerende lessen worden gegeven door de vrijwilligers van Kunstkring Ruurlo.

HOOFDSTUK 1 ORGANISATIESTRUCTUUR EN BETROKKENEN

In samenwerking met de Bundeling in Ruurlo zijn vrijwilligers en bewoners onder leiding van een kunstenaar vijf weken aan het werk gegaan met schilder en boetseerlessen. De kunstenaar heeft kennis en tips over materiaalgebruik, begeleiding van bewoners en schilder- en boetseertechnieken overgebracht aan vrijwilligers, zodat zij met bewoners deze activiteiten kunnen voortzetten.

Eenzelfde construct hebben we uitgezet bij Estinea in Eibergen, waar een kunstenaar vijf bijeenkomsten met cliënten, begeleiders en twee vrijwilligers heeft begeleid, om hen allen weer inspiratie en een verdieping te bieden op het verzorgen van de creatieve uren tijdens de dagbesteding.

Geschoolde vrijwilligers van Museum De Scheper hebben zich net als vorig jaar weer ingezet voor de verschillende uitvoeringen van het museumbezoek dat onderdeel is van de leerlijn voor het basisonderwijs (voorbereidende les, culturele ontmoeting en verwerkingsles).

Hieronder enkele foto's van het bezoek van de kinderen aan de Scheper

MUZIEK & KUNSTWIJS EN DE GEMEENTE BERKELLAND

HOOFDSTUK 2

2.1 Inleiding

Stichting Muziek & KunstWijs werkt met oog voor de plaatselijke situatie en is zich steeds bewust van de regionale, provinciale en landelijke ontwikkelingen en speelt hierop in. Binnen de verbindende driehoek scholen - gemeente - stichting vindt er regelmatig afstemming plaats zodat er ingespeeld kan worden op nieuwe ontwikkelingen.

2.2 Gemeente

2.2.1 Wethouder, beleidsambtenaar en keten regisseur combinatiefuncties

Wethouder Anjo Bosman is ook in 2019 wethouder sport en cultuur. Gerran Protzman is vanuit het team opdrachtgevers ambtelijk verantwoordelijk voor het beleid op het vlak van cultuur en erfgoed. De ketenregisseur combinatiefunctionarissen Tamara Hoveling is ook 2019 (met Gerran) onze contactpersoon t.b.v. onze opdracht binnen de regeling combinatiefuncties. Onze contacten met de gemeente waren, ook in 2019 opbouwend, constructief en open. We waarderen deze samenwerking.

2.2.2 Kunst en cultuur beleidskader

De gemeente heeft na een serie van gesprekken tussen gemeente en de Stichting en met ondersteuning van Cultuur Oost in maart 2018 een beleidskader voor Kunst en Cultuur in Berkelland tot stand gebracht. Dit nieuwe kunst en cultuur beleidskader werd op 15 mei 2018 door de gemeenteraad akkoord bevonden.

2.2.3. Combinatiefuncties

Vanuit de landelijke regeling Combinatiefuncties krijgt de stichting sinds 2018 elk kwartaal 12.500 euro via de gemeente overgemaakt. Deze 50.000 euro per jaar vormt 40% van het budget dat Muziek & KunstWijs aan activiteiten binnen de combinatiefuncties moet verzorgen. D.w.z. dit bedrag moet gematched worden met nog eens 75.000 euro per jaar. Bij voorkeur is dat 50.000 uit eigen middelen/reserves en 25.000 aan inkomsten van derden. In 2019 hebben we de 25.000 euro niet uit inkomsten van derden (denk aan deelnemersbijdragen en subsidies) bekostigd, maar ook uit eigen reserves.

2.3 Méér Muziek in de Klas Lokaal

Het programma Méér Muziek in de Klas Lokaal zet in op duurzame verankering van muziekonderwijs in de regio. Dit doet de organisatie door alle regionale partijen die hiervoor nodig zijn aan elkaar te verbinden en te laten samenwerken. Betrokken partijen zijn, naast uiteraard het onderwijs, bijvoorbeeld de muziekverenigingen, regionale overheden, bedrijven, serviceclubs, pop-podia, Pabo's en conservatoria. Méér Muziek in de Klas Lokaal helpt bij het verduurzamen per regio.

Door muziekonderwijs per regio te verduurzamen bereikt de organisatie zijn doel: structureel muziekonderwijs voor alle 1,6 miljoen basisschoolkinderen in Nederland. Berkelland heeft samen met de andere gemeentes in de Oost Achterhoek een Méér Muziek in de Klas convenant getekend. Structureel Muziekonderwijs voor alle leerlingen op de basisschool is in Berkelland al via 'het Berkellandmuziekconvenant' (dit is de aanbestedingsbrief uit 2013) ontwikkeld, geïmplementeerd en gerealiseerd. Méér Muziek in de Klas Lokaal Berkelland sluit naadloos aan bij dit convenant. 27 juni 2019 vond dit evenement plaats.

Rikky Dekkers zette namens De Stichting Muziek & KunstWijs Berkelland een handtekening en Rita mocht op deze feestelijke bijeenkomst in Amphion Doetinchem de Meer Muziek in de Klas bokaal in ontvangst nemen omdat in Berkelland het muziekonderwijs in de klas al structureel verankerd is.

Een impressie van deze middag is terug te zien op het volgende filmpje:
<https://www.youtube.com/watch?v=7HpF62JdnkM>

ALGEMENE MUZIKALE VORMING AMV+

HOOFDSTUK 3

3.1 Inleiding

Het door de Muziek & KunstWijs opgezette veelzijdig en eigentijds AMV+ programma is een toevoeging op wat de scholen zelf doen met muziek. Het betreft een extra programma (een PLUS) en is een aanvulling op de lessen die de klassenleerkracht geeft.

Het aanbod wordt op alle 27 basisscholen van de gemeente Berkelland uitgevoerd. Het programma verbindt leren met plezier hebben en is afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de leerlingen. De lessen stimuleren de creativiteit en het samen muziek maken.

3.2 AMV+

Het programma omvat AMV+ 17 lessen voor alle groepen 1 t/m 8 op alle scholen. De uitvoering geschiedt gedifferentieerd en er is een verdeling gemaakt tussen lessen voor groep 1 t/m 5/(6) en groep 5/(6) t/m 8. N.a.v. ontwikkelingen en veranderingen binnen de algemene leerplanontwikkelingen (SLO) hebben we een nieuw curriculum ontwikkeld in 2019.

Er is steeds meer sprake van "op maat" bedienen en differentiatie in overleg tussen de scholen en MKW. De Muziek Markt (Basisschool Algemene Instrumentale Verkenning) is elk schooljaar onderdeel van de 17 AMV+ lessen. Dit instrumentale muziekaanbod is voor de groepen 4 en 5.

3.3 AMV+ Extra

Om scholen een eigen keuze ten aanzien van muziekactiviteiten te laten maken, is er het AMV+ Extra pakket. Het budget AMV+ Extra bedraagt €7,00 per leerling. Het leerlingaantal op de tel-datum van het kalenderjaar (1 oktober) is uitgangspunt. Vermenigvuldig dit leerlingenaantal met 7 euro en er ontstaat een geormerkt budget per school.

Scholen maken op basis van het bedrag een keuze uit een veelzijdig muziekaanbod dat door ons in afstemming met heel veel aanbieders wordt opgesteld, voor alle groepen 1 t/m 8. Er is keuze workshops, lessenseries en dag-projecten. Het is in september 2019 aan de scholen gepresenteerd. Alle scholen hebben hun keuze aan de Stichting Muziek & KunstWijs kenbaar gemaakt.

Muziek & KunstWijs geeft een extra impuls aan het voorbereidend instrumentaal muziekonderwijs onder schooltijd met het aanbod AMV+ Extra 'Samen Maken wij Muziek'. Als scholen gaan samenwerken met de plaatselijke muziekvereniging, Segno collectief, popschool Drums and Dance, Highland Valley en/of een koor wordt door verdubbeling van het AMV+extra-budget mogelijk gemaakt.

Extra muzikale stimulans door "Samen maken wij Muziek"

Verschillende vormen van muzikale samenwerking zijn de afgelopen jaren uitgetoetst in een aantal kernen. Steeds meer scholen onderzoeken, in de vorm van een Spelenderwijsorkest, leerorkest of een koor, het instrumentaal en/of vocaal muziekonderwijs onder schooltijd. In 2019 was er samenwerking met verschillende amateurmuziekverenigingen: St Jozefschool in Rietmolen met Amicitia (er werd een blazersklas opgericht), OBS Keikamp in Geesteren vormde met Amicitia een orkest (zie foto).

De Willibrordus in Ruurlo zocht de samenwerking met Sophia's Lust (zie onderste foto) en docenten van het Segno, OBS Op d'n Esch werkte samen met Excelsior Eibergen, IKC Sterrenpalet in Eibergen met het Segno Collectief en orkest Euphonia Eibergen, De Daltonschool St. Joris in Borculo deed een project met de Volharding uit Borculo en docenten van het Segno, de Sterrenboog in Beltrum vormde ism met Concordia ook een blazersklas, OBS De Voshaar in Haarlo werkte samen met De Eendracht uit Haarlo.

OBS Menno ter Braak in Eibergen en OBS de Heuvelschool in Borculo hebben door bemiddeling van de Stichting gebruik gemaakt van een nieuw aanbod dat meer afgestemd was op popmuziek. Dit werd uitgevoerd door docenten van popschool Drums and Dance Eibergen.

3.4. AMV+ Instrumentaal & Vocaal

De Muziek Markt vindt elk schooljaar plaats in de groepen groep 3-4 en 5-6 en heeft tot doel om de leerlingen te laten kennismaken met alle instrumentengroepen (hout, koper, slagwerk, toetsen en snaren). De Muziek Markt wordt in samenwerking met het Segno Collectief uitgevoerd, waar mogelijk bijgestaan door leden van de plaatselijke amateurmuziekvereniging die onder schooltijd beschikbaar zijn, leden van het overdag orkest of vrijgevestigde muziekdocenten. Een mooie lokale samenwerking in alle kernen!

Liedjes over instrumenten, luistermuziek en voorlichting en vooral het uitproberen van de muziekinstrumenten vormen de inhoud van de Muziek Markt. Ira Wunnekink coördineert het geheel en heeft de organisatie in handen; zij stelt het ensemble samen en overlegt met de school, de musici en MKW over de inhoud. Deze wordt zo nodig jaarlijks bijgesteld. In het jaar 2019 zijn 43 Muziek Markten uitgevoerd en dit betreft 960 leerlingen.

BUREAU KUNSTWIJS

HOOFDSTUK 4 BEMIDDELING EN ORGANISATIE VAN KUNST- EN CULTUURPROGRAMMA'S VAN/MET SCHOLEN

4.1 Inleiding

Bureau KunstWijs is de naam die we als verduidelijking naar de scholen gegeven hebben aan het cultuurcoördinatiepunt voor de scholen in Berkelland. De programma's die betrekking hebben op andere kunstdisciplines dan muziek worden tot nu toe onder deze noemer gevoerd.

Muziek & KunstWijs vormt als coördinatiepunt met aanbieders en afnemers (in dit geval de PO scholen) een sterke driehoek. We vervullen onder de noemer Bureau KunstWijs de taak als cultuurmakelaar en cultuurcoach. We adviseren, bemiddelen, programmeren, ontwikkelen en coördineren en verzorgen de financiële afhandeling van het kunst- en cultuureducatie aanbod voor het basisonderwijs.

4.2 Culturele commissies per kern

De overleggen met de Culturele Commissies vormen het uitgangspunt van de culturele programma's in de PO scholen. Een culturele commissie is per kern in Berkelland geformeerd en de ICC-ers (interne cultuur coördinatoren) van de scholen uit de betreffende kern nemen daaraan deel.

Muziek & KunstWijs faciliteert deze overleggen, haalt de vraag op in de 4 culturele commissies, ontwikkelt en stemt steeds af met de commissies en zorgt voor de bemiddeling door passende uitvoerders of gezelschappen te vinden, coördineert de uitvoering van het programma en handelt alle financiële zaken af.

Scholen betalen uit eigen middelen voor de activiteiten; wij sturen de scholen hiervoor een factuur. Elise Velthuis, die invulling geeft aan Bureau KunstWijs bemiddelt tevens Op Maat-vragen van scholen die betrekking hebben op kunst- en cultuureducatie. Het gaat dan om programma's, workshops, professionals en/of een activiteiten. Samen wordt een passend aanbod samengesteld.

Per Culturele commissie wordt 2 tot 6 keer per jaar vergaderd. Er zijn verschillen tussen de CC's per kernen omdat zij de afgelopen jaren vanuit plaatselijke wensen en mogelijkheden zijn vormgegeven. Per kern is er sprake van een andere werkwijze, is er een ander activiteitenbudget beschikbaar en is er sprake van andere wensen per commissie.

Vergroten van deskundigheid en samenhang binnen de scholen en de gemeente

Onze stichting stelt zich ook als doel om deskundigheidsbevordering op het gebied van cultuureducatie in het basisonderwijs te stimuleren. Via onze betrokkenheid bij de culturele commissies kunnen we hier goed vorm aan geven. In dat kader is in 2019 een studiedag voor ICC-ers georganiseerd en daarnaast zorgen we tijdens het bijwonen van de CC-bijeenkomsten voor het informeren van de ICC-ers. In 2019 heeft elke school een cultuurplan ontwikkeld. Dit vormt een basis waarin in de Culturele Commissies onderling en op termijn ook gemeente breed meer onderlinge samenhang kan ontstaan.

4.2 Projecten in 2019 vanuit Culturele Jaarprogramma's

Culturele Commissie kern Eibergen

In het schooljaar 2019 is in Eibergen de ontwikkeling van het CJP van start gegaan. Alle 6 Eibergse scholen zijn vertegenwoordigd in de Culturele Commissie. Er is gekozen voor discipline "Literatuur". Dit programma zal in het voorjaar van 2020 uitgevoerd worden i.s.m. de Bibliotheek Oost Gelderland. Eibergen heeft om het jaar een Cultureel Jaar Programma.

Culturele Commissie kern Neede CJP 2018-2019:

1029 leerlingen van alle 9 scholen zijn in combi's van 1-2, 3-4, 5-6, 7-8 hebben in de plaatselijke Van Gellicumzaal een theatervoorstelling bijgewoond in het voorjaar van 2019. De voorstellingen waren alle voorzien van een voorbereidende lesbrief die op school werd behandeld door de leerkracht. Het gehele programma is georganiseerd door Bureau KunstWijs i.s.m. STT theaterproducties. Neede heeft om het jaar een Cultureel Jaar Programma.

Culturele Commissie kern Borculo

De Culturele Commissie heeft in 2018-2019 geen CJP uitgevoerd. Wel is de organisatie van het volgende CJP gestart. De discipline is "Dans" in 2019-2020

Culturele Commissie kern Ruurlo

CJP 2018-2019. Alle leerlingen van de 4 scholen in Ruurlo (Driesprong, Willibrordus, Wonderwijs en Kerst Zwart) hebben in najaar 2018 deelgenomen aan een Dansprogramma, zie jaarverslag 2018. Groep 1-2 (105 leerlingen) hebben in het voorjaar van 2019 deelgenomen aan de dansworkshop van Introdans.

4.4 KunstWijs Op Maat

Scholen vragen ons om maatwerk op het gebied van cultuureducatie passend bij de vraag en ambitie van de school. Elk project wordt in overleg met de school ontwikkeld, bemiddeld en financieel afgehandeld door Muziek & KunstWijs. Hieronder enige projecten uit 2019:

130 leerlingen (alle) van de Diekmaat hebben in maart 2019 deelgenomen aan een fotografie-programma i.h.k.v. de cultuurweken die elk jaar door de Diekmaat i.s.m. Bureau KunstWijs worden georganiseerd. (zie artikel hiernaast)

30 leerlingen van de Hofmaat, Neede, hebben deelgenomen aan een workshop "Libdub" i.h.k.v. van hun cultuurweek.

Fotograferen op SBO Diekmaat

NEEDE SBO Diekmaat vindt cultuur belangrijk voor de ontwikkeling van de leerlingen. Ze leren waarmaken, samenwerken, creatief denken, hun mening geven. Ieder jaar vinden ook daarom de cultuurweken plaats op SBO Diekmaat.

Cultuur bestaat uit zeven verschillende disciplines, waarvan er ieder jaar een aanbod komt. Ze hebben alle leerlingen aan het einde van hun schoolcarrière, kennis gemaakt met alle 7 disciplines. Dit jaar is gekozen voor de discipline 'Media' en dan het onderdeel fotografie.

De kleuters gaan bewust kijken naar hun eigen schaduw die schaduw verandert als zij zelf van houding veranderen. Ze worden verrast en gaan beter kijken. Groep 3 en ook groep 4/5 leren dat hun ogen hetzelfde werken als de lens van een camera. Ze maken foto's van hun ogen en werken daarmee.

Wat zie je allemaal door de lens/in je ogen?

Groep 5/6 krijgen een lijst met opdrachten. Bijvoorbeeld: zoek iets dat doorzichtig is en fotografeer dat. Groep 6a en 6b maken een stopmotion. Ze zetten bijvoorbeeld een poppetje steeds in een andere houding en fotograferen dit. Door de foto's achter elkaar te zetten, ontstaat er een soort film. Ze leren zo goed te kijken en ervaren dat een kleine verandering een groot resultaat kan hebben!

Groep 7 maakt foto's met een polaraïdcamera. Daarna bewerken zij de foto's op een speciale manier. Ze trekken de mond uit, krijgen een scheef gezicht. Daar komen grappige gezichten uit voort.

Groep 7/8a en groep 7/8b maken zelf in een bepaalde stijl. Hoe moet ik de modelleer voor het mooiste resultaat? Het kan hebben die je...

Alle 212 leerlingen van basisschool Op d'n Esch hebben in sept. 2019 een grandioos optreden verzorgd in het Open Lucht Theater, Eibergen voor de ouders. Zij zijn voorbereid door 2 popmuzikanten en 1 danser die hen ook hebben begeleid.

In samenwerking met de vrijwilligers van de KunstKring Ruurlo heeft Mirjan Koldewei i.s.m. Elise Velthuis een korte leerlijn ontwikkeld voor het programma Kunst in de Kinderschoenen dat jaarlijks aangeboden wordt aan de groepen 7 van de Ruurlose scholen. In november 2019 hebben 62 leerlingen van groep 7, van 3 scholen, deelgenomen aan deze activiteit. Het thema was Rembrandt.

Na de introductieles in school over Rembrandt volgden de leerlingen kort daarna op de locatie van de KunstKring 2 lessen beeldende vorming waarin zij schilderijen maakten

Het gehele project werd afgesloten met een tentoonstelling van de gemaakte kunst in het Kulturhus en deze werd geopend door de leerlingen van OBS de Driesprong met een theatervoorstelling o.l.v. een regisseur.

4.6 Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK)

In de provincie Gelderland werken scholen, culturaanbieders en gemeenten samen aan beter cultuuronderwijs op lokaal en regionaal niveau. De provincie Gelderland en het Rijk financieren de samenhangende aanpak om de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs te borgen. Cultuur Oost is de provinciale partner waarmee Stichting Muziek & KunstWijs samenwerkt bij de subsidie aanvragen die betrekking hebben op Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK).

Stichting Muziek & KunstWijs treedt voor de meeste scholen op als penvoerder. Zij stimuleert en begeleidt de scholen tijdens de ambitiefase, is verantwoordelijk voor de uitvoering, de tussenevaluaties en de verantwoording. In de lopende 3 programmalijnen namen in 2019 93% van alle scholen in Berkelland deel.

4.7 Overzicht CMK projecten in 2019

Themalijn: Reizen in de Tijd:

Vanwege het ontbreken van erfgoed educatieprogramma's in de gemeente Berkelland krijgen de meeste CMK projecten de vorm van een korte erfgoededucatieleerlijnen die ontwikkeld worden met lokale partners. Hierbij is sprake van een voorbereidende les, een bezoek-les en een verwerkingsles.

In 2019 is aan onderstaande programma's uitvoering gegeven. Veel scholen in Berkelland hebben inmiddels gebruikgemaakt van de ontwikkelde korte leerlijnen. De ontwikkelde leerlijnen zijn te zien op www.reizenindetijd.nl

Theatrale rondleiding Kasteel Ruurlo/Museum More

In het najaar van 2018 is er in Berkelland al gestart met de ontwikkeling van de leerlijn voor Kunstkasteel Ruurlo. Mirjan Koldewij is met een team van kunstenaars een creatief en organisatorisch proces doorgelopen in samenwerking met Kasteel Ruurlo. Er is een korte erfgoed-educatie-leerlijn ontwikkeld waarin de theatrale/muzikale rondleiding voor de leerlingen in Museum More Ruurlo centraal stond.

Deze bestond uit een buiten- en een binnenles. Voorafgaand aan het bezoek aan het 'KunstKasteel Ruurlo' ontvingen de groepen het uitgebreide lesmateriaal in de vorm van een PPT en een lesbrief. In mei en oktober 2019 hebben de volgende scholen met hun groepen 5-6 deelgenomen: Kerstzwartschool, Wonderwijs, Driesprong en Willibrordus uit Ruurlo, de Berkel uit Rekken, Heuvelschool uit Borculo, Kisveld en Tormijn. De evaluaties zijn zeer positief. Deelname 8 scholen, 189 leerlingen.

Museum De Scheper

I.s.m. Museum De Scheper is de ontwikkeling van de erfgoedleerlijn t.b.v. museum De Scheper vormgegeven. De pilotscholen Hofmaat, Diekmaat en Sterrenpalet hebben hiertoe veel input geleverd.

De museumvrijwilligers hebben in 2019 o.l.v. Mirjan Koldewey een bijscholing/cursus gevolgd. Daarin werden hen handvaten aangereikt om als vrijwilliger het bezoek van kinderen aan de Scheper nog passender en actiever vorm te geven. Deze is zeer enthousiast ontvangen, zoals we in hoofdstuk 2 al hebben beschreven.

De Marke, de Hofmaat en De Diekmaat uit Neede, St. Jorisschool uit Borculo en de Kerst Zwartschool uit Ruurlo namen deel aan de leerlijn bij de Scheper met in totaal 140 leerlingen.

Er is een mooie registratie gemaakt door Heleen Blaauw van dit project. Deze kunt u bekijken via deze link: <https://www.facebook.com/MuziekenKunstWijs/videos/2041914959213125/>

Ook is een kort filmpje beschikbaar van de verwerkingsles onder leiding van Jeanet Timmerije. Daarbij maakten de kinderen hun eigen tegeltje zoals ze in de Scheper hadden gezien bij de kachel.

<https://www.facebook.com/MuziekenKunstWijs/videos/1926872047384084/>

ICC-Berkelland

Het al eerder besproken ICC traject valt ook onder de subsidie Cultuureducatie Met Kwaliteit (CMK). In 2019 is de ICC cursus afgerond met de presentatie van het "cultuurplan".

Elke deelnemende school (alle OPONOA-scholen, Arieëns school, Alfrinkschool, Kisveld en Leeuwerikschool) heeft een cultuurplan ontwikkeld. Hierbij is in de eerste plaats de ICC'er betrokken geweest maar zeker ook alle teams die een presentatie van elke ICC'er hebben gehad.

Het ontwikkelen van een (school)eigen visie op cultuureducatie neemt een centrale rol in en de implementatie van procesgerichte didactiek is speerpunt. Op een gezamenlijke OPONOA-studiedag in oktober 2019 is de essentie van kunsteducatie, het procesgericht werken, in een seminar uiteengezet. Het ontwikkelde cultuurplan is onderdeel van het schoolbeleidsplan voor de komende 4 jaren en vormt de basis voor een doorgaande leerlijn cultuureducatie. Door middel van de betrokkenheid van directeuren en teambijeenkomsten, (al dan niet i.s.m. Muziek & KunstWijs) wordt gewerkt aan een visie op cultuureducatie op school en schooloverstijgend in de kernen. Borging vindt plaats doordat we zitting hebben in de culturele netwerken, de culturele commissies en gemeentelijk ICC-platform. Muziek & KunstWijs is penvoerder van deze CMK themalijn. Deelname: 17 scholen en 2075 leerlingen

LOKALE VERTALING VAN HET CULTUUR EN ERFGOEDPACT

HOOFDSTUK 5 CEPA IN BERKELLAND ISM MUZIEK & KUNSTWIJS

5.1 Inleiding

In het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek hebben 9 gemeenten in de Achterhoek de ambitie uitgesproken dat zij erfgoed, kunst en cultuur steviger willen inzetten als pijler van de ruimtelijke en economische kwaliteit. Het Cultuur & Erfgoedpact Achterhoek streeft naar bewustwording van de culturele identiteit van de regio. Daarnaast is het verbinden van generaties, jong en oud, en samen met cultuur en erfgoed bezig zijn (participatie) een belangrijk kerndoel binnen het pact.

Uitvoering in Berkelland geschiedde ook in 2019 door cultuurcentrum Boogie Woogie Winterswijk. Er werd nadrukkelijker ten behoeve van de lokale verbinding voor projecten die in CEPA vallen onder de lijn 'Participatie' samengewerkt met de Stichting Muziek & KunstWijs. Joske Elsinghorst was daarvoor de contactpersoon.

Mirjan Koldewey is werkzaam zowel voor CEPA als voor onze stichting en heeft daarom ook een belangrijke rol in de lokale vertaling en uitvoering in Berkelland.

5.2 Projecten vanuit CEPA in 2019 in Berkelland

Lang Leve Kunst:

Lang leve kunst richt zich op betrokkenheid tussen verschillende generaties. Joske heeft Harry ten Brinke ten behoeve van Lang leve Kunst in contact gebracht met het Sterrenpalet en de oudheidkundige vereniging van Eibergen en passende erfgoedlocaties in de plaats.

Met die contacten heeft Harry een programma met als Thema 'Bouwstijlen' uitgevoerd op 't Sterrenpalet met deelname van grootouders en buurtbewoners.

Wederopbouw:

Het doel van dit educatie project is om de unieke identiteit van de wederopbouw onder de aandacht te brengen binnen het basisonderwijs. In relatie met het Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers is onderzoek gedaan naar de historie van de omgevingsgebouwen. Het streven is om een link te leggen i.s.m. de leerlingen tussen de tijd van toen, de gebouwen/bouwwerken uit de wederopbouw van toen, de verhalen van de mensen van toen, en de tijd van 'het nu'.

Mirjan Koldewey heeft samen met Berna Bonekamp vanuit het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek en Gelders Genootschap het educatieproject Wederopbouw ontwikkeld. Er werden 3 lessen aangeboden per gemeente. In Berkelland heeft de Kerstzwartschool uit Ruurlo met 2 groepen 6 en 7 meegedaan en OBS Menno ter Braakschool heeft met groep 7 meegedaan. In totaal hebben 79 leerlingen meegedaan aan dit project.

Natuurpark Kronenkamp:

Mirjan Koldewey heeft de lessenserie “Je eigen waterzuivering” ontwikkeld.

De lessenserie bestond uit een voorbereidende les op school, gegeven door de leerkracht. Hierna kregen de leerlingen een rondleiding en maakten hun eigen waterzuivering met eigen etiket bij de Kronenkamp.

De aanleiding was om leerlingen uit groep 7 van het basisonderwijs middels de digitale leerlijn “Mijn omgeving” vanuit Reizen in de Tijd (Erfgoed Gelderland) mee te nemen in Natuurpark de Kronenkamp. Het kan voor de leerlingen een betekenisvolle ervaring zijn wanneer zij op een artistieke manier meegenomen worden langs de waterzuivering, de natuur en de vleermuizen; het is van belang voor hun culturele zelfbewustzijn om hen mee te laten denken en trots te laten zijn op hun omgeving en dan met name op Natuurpark de Kronenkamp.

In Neede hebben alle 7 basisscholen met de groepen 7 en/of combi’s meegedaan aan deze pilot. In totaal hebben 148 leerlingen de Kronenkamp beleefd en geleerd hoe je zij jouw hun eigen waterzuivering kunnen maken.

Hiervan is een filmpje gemaakt: te bekijken via deze link:

<https://www.facebook.com/cultuurenerfgoedpactachterhoek/videos/398210281115145>

5.2 Verder met lokale projecten: subsidieaanvraag Erfgoededucatie

In december 2019 is in samenwerking met Erfgoed Gelderland een subsidie aanvraag verzonden naar Fonds voor Cultuurparticipatie. Deze aanvraag betrof de ontwikkeling van educatieprogramma’s voor alle Berkellandse musea en een training voor vrijwilligers.

Partners in de subsidie willen zijn: Natuurpark de Kronenkamp, Kristalmuseum, Brandweermuseum, Synagoge, Historische vereniging Eibergen met molens, Heuvelstichting/Lebbebrugge, Historische Kring Old Reurle en Museum De Scheper.

Helaas is deze aanvraag niet gehonoreerd. maar na overleg met Ben Bregman van Erfgoed Gelderland is wel besloten de plannen die in samenwerking met de lokale erfgoedpartijen zijn opgesteld mee te nemen naar een andere subsidieregeleing, namelijk de nieuwe CMK periode.

COMBINATIEFUNCTIES

HOOFDSTUK 6

MUZIEK & KUNSTWIJS, VERBINDER EN INITIATOR VOORSCHOOLS, NASCHOOLS EN IN HET SOCIAAL DOMEIN

6.1 Inleiding

Muziek & KunstWijs heeft sinds september 2018 de toekenning voor 2,5 fte uit de regeling Combinatie Functies (CF). Uitvoering van de combinatiefuncties gaat met name over participatie; het voorschoolse aanbod, het naschoolse aanbod en aanbod voor doelgroepen vanuit het sociaal domein. Een klein onderdeel betreft educatie: activiteiten onder schooltijd.

Inmiddels zijn we als cultuurpartner in het brede veld steeds bekender geworden, door ons naschools aanbod en het meedenken en organiseren van activiteiten op vraag van doelgroepen.

6.2 Uitgevoerde activiteiten en resultaten vanuit CF

2019 was het tweede jaar van de driejarige financiering uit de regeling voor combinatiefunctionarissen. Onze inzet, de eerder genoemde 2,5 fte, wordt bekostigd uit 50.000 euro op jaarbasis uit de CF regeling die via de gemeente Berkelland naar de stichting wordt overgemaakt. Dit bedrag vormt 40% van onze inzet op combinatiefuncties. 75.000 ofwel 60% zetten we daarnaast in uit eigen middelen (dit bedrag haalde we in 2019 uit onze reserves).

Het totaalbedrag van 125.000 staat vanuit landelijke rekenmodellen in de regeling Combinatiefuncties gelijk aan 2,5 fte. Voor onze stichting is het niet mogelijk om voor dat bedrag 2,5 fte in te zetten. Dit heeft drie redenen;

- op activiteiten die onder ontwikkeling en bemiddeling vallen dient er 21% btw betaald te worden;
- professionele uitvoerders hebben allemaal een HBO opleiding en er sprake is van een ander uurtarief dan de MBO'ers op niveau 2 of 3 die in andere regio's veelal op het gebied van sport worden ingezet;
- muziek, kunst en cultuurlessen aan mensen boven de 21 jaar zijn belast met 21% btw.

De activiteiten en resultaten vanuit CF worden halfjaarlijks en jaarlijks besproken en verantwoord in gesprek met Tamara Hoveling en Gerran Protzman.

Op 6 november 2019 heeft de Stichting Muziek & KunstWijs verantwoording afgelegd voor de periode 2018-2019. De tweede helft van 2019 is verantwoord in de documenten van 2019-2020 die reeds hebben ingeleverd.

6.3 Muziek & KunstWijs als combinatiefunctionaris

In 2019 was een duidelijke stijgende lijn te zien van de bekendheid van MKW bij partners in het sociaal domein.

Het aantal kinderen dat naschools aanbod bezocht, dat ook vanuit de combinatiefuncties wordt georganiseerd, steeg met 25%. Ook bereikten we veel kinderopvangorganisaties en peuters met een culturele activiteit in kabouterthema.

De inzet vanuit de CF regeling maakt het mogelijk kunst in de breedste zin in Berkelland in te zetten. Om jong en oud zijn/haar talent te laten ontdekken, om mensen bijeen te brengen, eenzaamheid tegen te gaan, mantelzorgers een hart onder de riem te steken, nieuwkomerprojecten op te zetten en verenigingen, scholen, kunstenaars, muzikanten, kinderopvang, ouderenzorgorganisaties, vrijwilligers aan elkaar te koppelen.

Vanuit de CF-rol van Muziek & KunstWijs zijn we soms de organiserende partij, maar vaker nog medeorganisator, adviseur, stimulator, verwijzer, informatiebron samen en voor anderen.

Elkaar kennen, opzoeken en versterken is het hoofddoel. We vervullen een soms bijna onzichtbare rol. We zien het zelf als de essentiële smeerolie tussen al die verschillende radertjes of een brug tussen verschillende organisaties en beleidsterreinen.

"De kaboutertour op ons eigen terrein was erg leuk. Voor de kinderen en voor ons als pedagogisch medewerkers gaf het inspiratie om creatief te zijn!" - pedagogisch medewerker Avonturijn

'In deze schilderijen kan ik mijn verhaal ook kwijt!' - deelnemer aan schildercursus in aanloop van het Berkelland Friend Festival

'Hier mag ik maken wat ik echt zelf wil. Er kan meer dan op school!' - jongetje (9) in het naschools aanbod

'Ik vind het super dat ik mijn kind kan opgeven voor de extra cursussen. Zo krijgt hij meer aangeboden. Ik kom uit Polen en daar is veel aanbod op kunst en cultuur voor kinderen en dat miste ik nog voor hem hier' - moeder bij aanmelding van haar zoon in het naschools aanbod van Bieblab KunstWijs

'Wat fijn dat we via jullie een schilder en dichter konden betrekken bij ons concert voor 1000-en-1 nacht in Eibergen. Daarmee werd het een breder programma' - ons contact bij Excelsior Eibergen

HOOFDSTUK 6 MUZIEK & KUNSTWIJS ALS INTERMEDIAR VOOR JFSC

7.1 Inleiding

Het Jeugdfonds Sport & Cultuur is er voor kinderen van 4 tot en met 17 jaar, waarvan de ouders weinig geld hebben. Bijvoorbeeld gezinnen die leven van een bijstandsuitkering, in de schuldsanering zitten of een inkomen hebben tot 120% van het sociaal minimum. Alle kinderen uit het gezin komen in aanmerking. Ouders of de sport- of cultuurvereniging kunnen zelf geen aanvraag dienen. Dat kan alleen via een lokaal aanspreekpunt.

7.2 Aanvragen vanuit JFSC in 2019 op cultuurgebied

We kregen in 2019 één aanvraag binnen voor een meisje dat vanuit Ruurlo in Zutphen naar de musicalopleiding wilde. Deze aanvraag hebben we opgepakt en in overleg met andere intermediairs en de gemeente moeder verwezen naar het in onze ogen voorliggende en goedkopere aanbod in de gemeente Berkelland. Zij besloot daar geen gebruik van te maken.

Samen met de Sportfederatie Berkelland en Nicolle Clemens, die als vrijwilliger uit onze gemeente contactpersoon is voor het JFSC, zetten we acties uit om de bekendheid en laagdrempeligheid van het JFSC te vergroten bij verwijzers en ouders en verzorgers.

Wij verspreiden periodiek via onze social media kanalen en in het overleg met scholen de mogelijkheid van aanvragen bij dit fonds.

We hopen dat het fonds en de mogelijkheden die het biedt steeds meer bekendheid krijgt in Berkelland en het kinderen de mogelijkheid geeft structureel deel te nemen aan muzieklessen en creatieve cursussen.

MONITORING EN EVALUEREN

HOOFDSTUK 7 DOEN WE DE JUISTE DINGEN EN DOEN WE ZE GOED?

8.1 Inleiding

Voor alle activiteiten van de Stichting Muziek & KunstWijs geldt dat we ze opzetten en uitvoeren in dienst van scholen, kinderen, inwoners en in samenspraak met lokale partners en belanghebbenden. Evalueren van onze activiteiten en het verzamelen van input voor toekomstige activiteiten, zodat we ze blijven ontwikkelen op vraag vanuit het veld is voor ons essentieel.

8.2 Hoe en wanneer evalueren we?

Aan het eind van de reeks van 17 AMV+ lessen evalueren de docenten face-to-face met de school; meestal met 1 of 2 leerkrachten en/of ICCer/directie. De docent maakt hiervan een verslag; de verslagen worden door de coördinator gebundeld en hieruit kunnen de resultaten afgelezen worden.

De evaluatie van het programma 'Muziek van de Toekomst' wordt aan de hand van tips en tops gedaan. De ervaring leert dat wanneer een school niet tevreden is over de gang van zaken rondom de muzieklessen, zij contact met ons opneemt en we samen tot een passende oplossing komen.

Bureau KunstWijs evalueert tijdens de vergadering in de 4 kernen met de Culturele Commissie. Er is altijd sprake van een gezamenlijke evaluatie na de activiteit(en).

Programma's vanuit CMK en Erfgoed programma's worden geëvalueerd met deelnemende erfgoedlocaties en de betrokken vrijwilligers en met leerkrachten (en soms ook ouders) van deelnemende scholen.

Het naschools aanbod wordt geëvalueerd met de aanbieder, de contactpersoon van de locatie waar het is uitgevoerd en vragen of opmerkingen van ouders worden meegenomen in de evaluatie.

In gesprek met de gemeente en de andere organisaties voor CF hebben we onze inzet, de behaalde resultaten en verbeterpunten in 2019 2 keer besproken.

Het onderwerp monitoring en hoe dit het best vormgegeven kan worden blijft een aandachtspunt voor verdere ontwikkeling, omdat we dit nog structureler willen inbedden in onze werkprocessen.